

Wychodzi codziennie o godz.

3ciej po południu.

Przedpłata wynosi:

MIEJSCOWA kwartalnie	3 zhr. 75 ct.
miesięcznie	1 " 30 "
Z przesłanką pocztową:	
w państwie austriackim	4 zhr. 80 cent.
do Prus i Rzeszy niem.	4 tal. 16 sgr.
Szwecji i Danii	6 " "
Francji i Anglii	23 franków
Włoch	25 " "
Belgii i Szwajcarii	18 " "
Turcji i ks. Nad.	18 " "
Numer pojedynczy	kosztuje 8 cent

GAZETA NARODOWA.

Przedpłatę przyjmują:

Biuro Administracji Gazety Narodowej przy ulicy Nowej pod l. 281.
OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą od wiersza 6 centów, a za każdą linię dodatkową 30 centów za każdorazowe umieszczenie.
Przedpłaty i ogłoszenia na całą Francję przyjmuje jedynie p. Ludwik Płóński w Paryżu Boulevard du Prince Eugène 96. p. Alajzy Appelik, w Wiedniu Wolzeile N. 22; Hausenstein & Vogler, w Wiedniu Wolzeile N. 9 i w Frankfurcie nad Menem.
LISTY REKLAMACYJNE nieopłacone nie ulegają frankowaniu.

Od wydawnictwa.

Przedpłata na Gazetę Narodową:

Z przesłanką pocztową:

na 2 miesiące t. j. od 1. maja	
do końca czerwca r. b.	3 zhr. 20 c.
na 5 miesięcy t. j. od 1. maja	
do końca czerwca r. b.	8 " "
kwartalnie	4 " 80 "

Bez przesylki poczt. w miejscu:

na 2 miesiące t. j. od 1. maja	
do końca czerwca	2 zhr. 50 c.
kwartalnie	3 " 75 "
miesięcznie	1 " 30 "

Każdemu z przedpłata na Gazetę można przysłać przedpłate na "Wydawnictwo dzieł tanich i pożytecznych" w kwocie 11 zhr.
Na Broszurę "Rozprawy o funtuzach królewskich" w kwocie 65 cent.
Na dramat s. p. Józefa Dzierżkowskiego pod tytułem "KRZYWDA I ODWET", którego czysty dochód ze sprzedaży przeznaczony na postawienie pomnika, po zmniejszeniu 50 cent.
Na KARTĘ POLSKĄ 2 zhr.

Lwów dnia 2. maja.

Dziwić się wypada naiwności tych polityków niemieckich, którzy gorszą się postępowaniem Prus. Nie pojmują, że od czasu rozbitcia Polski sumienie polityczne ludzi stanu doznało szczególnej reformy, to jest, podzielonem zostało na dwie komórki. W jednej spoczywają prawa cywilne, rzymskie, prawo natury i narodów, nareszcie wszystkie prawa przyrodzone i odwieczne (Grundrechte) człowieka — krótko mówiąc, wszystko, co zdobyła przez wieki wiedza i co pojął rozum ludzki — począwszy od Adama. W drugiej komórce zamieszczone są wyjątki od prawa cywilnego, karnego i prawa natury; tam zagnieżdziła się jurystyka w miejsce jurysprudenji, sofistyka wyparła logikę, a obłudza podszwyszy się pod płaszczyk prawa i prawdy, rozszerza swą władzę i utwierdza „panowanie mocniejszego“.

Ci sami ludzie, którzy z wyższego stanowiska poglądną na rzeczy (przynajmniej sami tak twierdzą), czerpią swoje natchnienia i wydobywają swoje argumenty z dwóch źródeł i na przemian z tych dwóch komórek.

W rzeczach drobnych, domowych, a w ogólnych wtedy tylko, jeśli są słabszymi, odwołują się do reguł etycznych,

i żądają przedwiecznej sprawiedliwości, która dla wszystkich ma jedną wagę i jedną miarę.

Tam zaś, gdzie interes dobrze czy źle zrozumiany, ale ich własny, wchodzi w kolizję z prawem i prawdą — przedwiecznymi, uniwersalnymi — zamykają pierwszą komórkę, a otwierają drugą, i czerpią z niej argumenta.

Nie sięgając daleko, dość spojrzeć na to, co się działo w naszych oczach i za naszych czasów.

Czy przyszło komu z tych ludzi nawet na myśl, że Szlezwik górny, mający czysto duńską ludność, nie chce być uszczęśliwionym obcą mową, kulturą, zwyczajami państwowym i chce żyć swym rodzinnym życiem? — Nie — słuszność mieli ci, którzy nierozdzielnie zabrali wszystko, co duńskie i niemieckie, ponieważ argumentów tyle się znalazło i w podobnych czasach zawsze się znajdzie w drugiej komórce sumienia, że nie ma się co dalej troszczyć o zdanie politycznych... kwaków.

Tak samo w kwestjach wewnętrznych, w domu. Węgrzy np. nie chcieli przyjąć biurokratyczno-oktrojowanej konstytucji, inni protestem, w tej lub innej formie uwadatuinym, brali względny udział w instytucji, niez życia, ale z woli biurokracji wyrosłej. — Owoż tych wszystkich potępiano bezwzględnie, bo czerpano intuicje i zagrzewano się powodami z tego samego mętnego źródła.

Podobnie i Prusy dziś sądzą, że im dalszy przebieg wypadków nie zada kłamu i że im uda się powołać na niejeden pre Judykat historyczny.

Czy się w rachunkach nie omyła, to inna kwestja, i tego ani przewidzieć nie można, ani przesądzać nie wolno.

Sytuacja środkowej Europy jest bardzo krytyczna. Znosi się na zupełne przeistoczenie środkowych państw europejskich. I dziś nikt nie odgadnie, jakie kształty to przeistoczenie przyjmie, czy zwycięży mocarstwo, które dla swej korzyści staje na czele robót, mających to przetworzenie sprowadzić, lub czy zwycięży mocarstwo, które ratując się, staje na czele żywiołów konserwatywnych, w obronie zachowania statu quo? Prusy czy Austria?

A za tem przesileniem politycznym postępuje krok w krok i przesilenie finan-

sowe, a nawet jak w Austrii i we Włoszech, wyprzedza je częściowo, lub idzie równym krokiem. W zbliżającą się walkę wszyscy więc będą wciągnięni, czy chcą lub nie chcą: jedni czynnie bo walczyć będą majątkowo i to nietylko tem co na koszt wojny dostarczyć im przyjdzie, lecz i tem co im ubędzie, przez samo przesilenie finansowe i zniżenie wszelkich wartości.

Kiedy się to przesilenie polityczne i finansowe skończy, tego nikt z śmiertelnych nie odgadnie, jak nie odgadnie jaki weźmie przebieg, które żywioły w ciągu tego przebiegu wystąpią jeszcze i jaki ostateczny może być rezultat. Przy tak wielkich wstrząśnieniach, na jakie się zanosi, ustaje prawdopodobieństwo wszelkich kombinacyj. Tyle namnożyło się interesów sprzecznych u dołu i u góry, że znając czynniki gry dzisiejszej, nie można przewidzieć, jakie czynniki do dalszej gry jutro się wnieszą. Pewności powodzenia nie może mieć żadna z spierających się w pierwszej linii stron, bo każda z nich wie tylko z kim zaczynać będzie walkę, a nie wie kto stanie w drugiej i trzeciej linii bojowej.

Otóż to na tę powszechną niepewność, na tę powszechną obawę przed zamętem, jaki powstać może i zgubnym stać się dla wszystkich stron spornych, zdaje się liczyć dotąd jeszcze cesarz Napoleon III. Plan jego kongresowy z r. 1863, chociaż nie powiódł się wówczas, to teraz udać się może. Gdy przesilenie polityczne i finansowe dochodzi do coraz większych rozmiarów, łatwo zagrożone niem dwory mogą w kongresie ujrzyć jedyny port zbawienia. Z zamieszaniem w środkowej Europie najwięcej skorzystać mogą Francja i Moskwa, dwa mocarstwa, których wzrostu najwięcej się Anglia obawia. Więc odrzuciwszy z takim lekceważeniem projekt kongresu w r. 1863, i ośmieliwszy tem do podobnego odrzucenia i inne mocarstwa, dzisiaj Anglia przede wszystkim skłania się do myśli kongresowej. Przy końcu r. 1863 Austria, Prusy i Moskwa, porozumiewszy się między sobą, i postępując zgodnie, jednobrzmiąciami prawie notami odmówiły udziału w kongresie. Dzisiaj zerwane jest to porozumienie, więc w razie gdyby zachodnie mocarstwa zgodziły się na kongres, opo-

ru silnego w środkowej i północnej nie znajdą Europie, raz dla tego, że przesilenie polityczne i finansowe obawiają się wszystkie dwory, powtórę, z powodu, iż opór stawiające mocarstwo znalazłoby się, przy rozbitciu zupełnem potrójnego przymierza, całkiem odosobnionem, i mogłoby sprowadzić na siebie koalicję całej Europy.

Czy przyjdzie jednak istotnie do kongresu, i tym sposobem przynajmniej na razie wstrzymaną będzie walka, to obecnie jest więcej niż wątpliwem. Z każdym dniem coraz więcej rozpalają się namiętności, już całe Włochy wrą zapalem wojennym, już każdy dzień jutrzejszy może przynieść wiadomość o starciu na północy lub południu, a z pierwszym strzałem co padnie, uleci i możność kongresu, który dzisiaj mógłby jeszcze zażegnać wojnę.

Przegląd polityczny.

Wspomniama wczoraj ustawa o nowej pożyczce opiewa:

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1866, zamieszczona w XV. dziale Dziennika praw pod l. 47, względem wystarania się o fundusze dla zadociecznienia zobowiązaniom państwa w r. 1866, obowiązująca dla całego państwa.

Na zasadzie patentu Mojego z d. 29. września (nr. 89 D. P.) i po wysłuchaniu Mojej rady ministrów, postanowiłem rozporządzić, co następuje:

Art. 1. Minister Mój skarbu zostaje upoważniony do zaciągnięcia pożyczki na nieruchomości państwa w zastaw dane w nominalnej wysokości sześćdziesięciu milionów złotych austriackich u jednego z instytutów hipoteczno-kredytowych, według statutów tegoż instytutu w listach zastawnych wydać się mającą, któreto listy zastawne sprzedać jak najkorzystniej, gwoi wystarania się o fundusze na pokrycie wydatków państwa, które według artykułu X. i XI. prawa finansowego na r. 1866 z d. 30. grudnia 1865 r. (D. P. nr. 149) na drodze osobnych operacji pokryte być mają.

Art. 2. Dopóki sprzedaż listów zastawnych na rzecz administracji skarbowej nie zostanie uznana za odpowiednią, minister Mój skarbu odbiera przez tego upoważnienie użyć ich do pokrycia i zabezpieczenia bonów skarbowych, aż do wysokości połowy nominalnej wartości nie sprzedanych listów zastawnych, wydać się mających.

Bony te skarbowe wystawiane będą w sztukach, nie mniejszych jak 10.000 złotych austriackich, albo w odpowiedniej kwocie w frankach lub funtach szterlingach, przynosić będą procent po 6 od sta w srebrze. płatne będą w terminie

Organizacja kradzieży w armii moskiewskiej.

(Ciąg dalszy).

Mówiliśmy o przeglądach inspektorów. Cel tych przeglądów jest bardzo piękny. Inspektor obowiązany szczegółowo rozpatrzyć wszystkie czynności pułkowego dowódcy, odkryć nadużycia, dowiedzieć się od żołnierzy, czy nie mają jakich pretensyj i czy wszystko otrzymują, co im skarb naznacza, czy dobrze ich karmią, szkntrować wszystkie pułkowe sumy, a nakoniec sprawdzić, czy oficerowie i żołnierze znają dobrze swe wojenne obowiązki. Taki cel tych przeglądów. Lecz w praktyce kontroluje się tylko część wojskowa, to jest czy dobrze wmuśztrowani oficerowie i żołnierze, reszta zaś robi się tylko dla formy. Byliśmy sami świadkami, jak po jednym takim przeglądzie pan naczelnik dywizji nie chciał pytać się żołnierzy jednej roty, czy nie mają oni skarg jakich za to, że źle zachodzili obydwoma skrzydłami naprzód. Dla niepojmujących tego, powiemy, że gdy inspektor dopytuje żołnierzy, to rota lub szwadron zachodzi obydwoma skrzydłami, tak, że tworzą około naczelnika koło.

Cała uwaga inspektora zwyczajnie zwrócona to, czy żołnierze dobrze robią broń, czy dobrze maszerują, czy dobrze jeżdżą konno. Lecz i inspektorów obwiniać za to nie należy. Czas inspektorów przeglądów wiadomy mniej więcej; dzień oznacza się naprzód; pułkowy dowódca więc ma zupełną możność przygotowania się do niego. Zwyczajnie na kilka tygodni przed nim, zaczyna on robić repetycje, gotować żołnierzy jak mają odpowiadać na różne pytania, przyprowadzać wszystko do porządku, czyścić i tp. W dzień przeglądu pokarm ludzi doskonały, siano i owies w stajniach najlepszego gatunku, wszystkie oficerskie konie i konie pułkownika wyprowadzone na przegląd. Zdarzyło się nam widzieć bardzo zabawną scenę. Koszary dwóch gwardyjskich pułków, grenadierskiego i litewskiego, przedzielone są rzeką Nową. Przegląd odbywał się zimową porą,

W jednym z tych pułków nie było mundurów na cały termin. Ponieważ w litewskim pułku inspekcja już się odbyła, grenadierski pułk, którego mundur różni się tylko guzikami i kołnierzem, pożyczyl nowe mundury od litewskiego pułku, przysył swój guzik i kołnierze, i odbył przegląd w cudzych mundurach. Po inspekcji odrpówszy kołnierze i guziki, mundury odestano do uczynnego sąsiada.

Inspektor zadawolony, chociaż i wie doskonale, że taki śliczny porządek istnieje tylko w dzień przeglądu: ale cóż robić? On sam był niedyś pułkowym dowódcą, on sam oszukiwał podobnym sposobem, on wie, że w ten dzień nie można odkryć żadnego nadużycia. Jeżeli czasami jakiś nieszczęśliwy żołnierz objawi swą pretensję, jeżeli wypowiedzi prawdę, biada mu! Długo będzie on pamiętał swoją omyłkę! Inspektor zapyta pułkowego dowódcę, czy to prawda, i otrzyma odpowiedź: że to bardzo zły żołnierz, że żadne środki poprawy nie pomagają, i na tem koniec. Czasami zaś inspektor powie pułkownikowi: „Rozpatrz pan sam tę sprawę“. Sprawa rozpatruje się zwyczajnie na pergaminie żołnierza. Rozumie się, że nie wielu, nanczonych doświadczeniem, będzie potem szukał sprawiedliwości u wyższych swoich naczelników. Wreszcie dodamy, że podobne wypadki są bardzo rzadkie; najprzód dlatego, że niewiele jest takich żołnierzy, którzyby byli gotowi cierpieć za wypowiedzianą prawdę, bo pojmują, że korzyść z tego będzie mała, ale ich skóra niecierpi; z drugiej strony, pułkowy dowódca, znając przez swoich szpiegów tych żołnierzy, co mogą odważyć się na taki występki, nie wyprowadzają ich na przegląd, lecz posyłają gdzieś na oddalony posterunek, przedstawiają inspektorowi, że tacy to żołnierze są w dziennym rozchodzie.

Przy zdawaniu pułku, pułkownik zdający dopłaca przyjmującemu dość znaczną sumę. Dlaczego? Z kąd to pochodzi? Jeżeli inspektorowie kontrolują całe gospodarstwo i znajdują wszystko w porządku i w należnej ilości, to zacząć dopłacać, 10, 15 a czami 25 tysięcy rubli srebrem? Książę Oldenburgski, który dowodził

iziumskim huzarskim pułkiem, zapłacił 25 tysięcy rubli. Pochodzi to z tej przyczyny, że w rzeczywistości, w każdym pułku nietylko niema wszystkich rzeczy jak należy, ale często nie ma i wielu koni.

Już wspomnieliśmy, że każdy pułkownik ma rozehody na takie przedmioty, na które skarb nie daje. Mnsimy objaśnić tę osobliwość i pokazać, że cały system zarządu wojskowego tak jest urządzony, że pułkowy dowódca koniecznie musi dopnszczać się nadużyć. Tabele cen na różne rzeczy, potrzebne żołnierzom, były zrobione za Piotra I. i dopełnione za jego następców. Lecz ceny na wszystkie rzeczy pozostały w 1865 r. te same, jakie były w 1716 roku, chociaż wartość pieniędzy zmniejszyła się o połowę. Naprzykład na skórę do podszycia spodni w kawalerji komisarjat daje tylko 38 kopiejek wtedy, gdy dziś każda skóra kosztuje 75 kopiejek. Na pułk więc cały dowódca powinien dodać około 300 rubli. „Z jakich sum?“ zapytuje pułkownik u swoich naczelków. — „Z ekonomicznych“, odpowiadają mu; a ekonomia pułkowego dowódcy, jest to kradzież. W pułkach, w których nie ma szefa z cesarskiej rodziny, na najęcie nauczyciela dla pułkowej muzyki, skarb nie daje ani grosza, tymczasem nając koniecznie potrzeba. Nauczyciel kosztuje rocznie około tysiąca rubli. Zkąd wziąć pieniądze? — „Z ekonomicznej sumy“, odpowiadają mu. Na utrzymanie obozowych koni skarb daje suchy furaż w przeciągu tylko 6 miesięcy, a od kwietnia do października konie powinny być wypędzone na pastwiska, które kraj, gdzie wojsko kwateruje, dać jest obowiązany. Lecz w tym samym czasie obozowe konie są najpotrzebniejsze, a to dla łatwiejszego przewożenia prowiantu i furażu do szwadronów, do transportowania różnych rzeczy z komisarjackich komisyj i td. Potrzeba więc karmić konie suchym furażem, a to kosztuje około 1400 rubli sr. Zkąd wziąć te pieniądze pyta pułkowy dowódca? — „Z ekonomicznej sumy!“ Bardzo wiele jest podobnych rozchodów, na które skarb nie daje, a jednak potrzeba, żeby były opędzone z „ekonomicznej sumy“, tj.

otwarcie powiada się pułkowemu dowódcy: „rob ekonomię, czyli kradnij, nie szcędź skarbu, bo skarb ciebie oszczędzać nie będzie.“

To też i kradną pułkownicy.

Przy takim położeniu armii, nie jest dziwnego usłyszeć, że w czasie krymskiej wojny nieszczęśliwi żołnierze ginęli tysiącami od chorób, pochodzących ze złego utrzymania. Kto temu uwierzy, że więcej wojska zginęło zdala od teatru wojny, niż na polach bitwy.

Dla ograniczenia władzy pułkowego dowódcy w sprawach gospodarczych, prawo ustanowiło, żeby pułkowy kasjer, kwatremistrz, remontujący i pomocnik jego byli wybierani przez ogół oficerów, bez udziału pułkownika. Tymczasem do tych obowiązków wybierają się oficerowie których proponuje pułkowy dowódca. Prawo rozkazuje, żeby żołnierze, zajmujący się gospodarstwem w rotach i szwadronach, byli wybierani przez swoich kolegów, tymczasem naznacza ją ludzi do tych obowiązków dowódcy rot i szwadronów. Dla zapobieżenia nadużyciom urzędzone są inspektorów przeglądy, lecz i te są tylko czczą formalnością. Zkądże to pochodzi?

Widzieliśmy, że prawa pułkowników ograniczają się dwójako: prawem podkomendnych do wybierania urzędników dla prowadzenia gospodarstwa, i kontrola władz wyższych. Dlaczegoż oficerowie nie wybiorą na kasjera i kwatremistrza ludzi godnych, chociażby to i nie podobalo się pułkowemu dowódcy? Będąc parci przez ogół oficerów, ludzie ci mogliby stawić przeszkody nadużyciom naczelników, którzy z ich tylko pomocą mogą okradka skarb i żołnierzy.

Na to odpowiemy, że oficerowie nie mogą wybierać ludzi, znanych z uczciwości, gdyż znajdując się w zbyt wielkiej zależności od pułkowego dowódcy, żeby odważyć się zrobić coś przeciw woli jego. Dowódca pułku prędko znajdzie środek przeciwko temu, który głos swój podniesie. Wojskowa służba jest tak drobniągowa, tyle w niej formalności, że nadzwyczajnie łatwo coś zapomnieć, zrobić jakieś uchybienie, a za to czeka winnego sąd i kara. Naczelnik względem podkomendnego może dopu-

trzechmiesięcznym w walucie przepisanej, ewentualnie na właściwych placach handlowych zagranicznych, i wolne będą od wszelkiego podatku dochodowego i jakiegobądź potrącenia. Bony skarbowe wystawione będą na imię, mogą być w kurs puszczone za ich żyrowaniem i mogą być prolongowane co trzy miesiące.

Art. 3. Jeżeli wywymienione bony skarbowe wydane będą, w takim razie listy zastawne na ich pokrycie przeznaczone, zostaną w przechowaniu aż do spłaty bonów skarbowych, bądź u instytutu hipoteczno-kredytowego, z którym pożyczka zawarta została, bądź w miejscu, względem którego nastąpiło porozumienie z właścicielami bonów skarbowych.

Art. 4. Komisja prawem z d. 27. października 1865 r. (D. P. nr. 107) powołana do kontroli długu państwa, kontrasygnować będzie zapisy hipoteczne, przez administrację skarbu instytutowi wypożyczającemu dać się mające, tudzież bony skarbowe, na przypadek, gdyby takowe wystawiane być miały.

Art. 5. Minister Mój skarbu odbiera polecenie wykonania niniejszej ustawy.

Wiedeń d. 24. kwietnia 1866 r.

Franciszek Józef m. p.

Belcredi m. p. Larisch m. p. Z najwyższego rozkazu Bernard Meyer m. p.

Debatte donosi, że zakład kredytowy, tudzież zakład kredytowy ziemski (Boden-Credit-Anstalt) bankierowie Rothschild i Wodianer wzięli w zastaw Wieliczkę za udzieloną rządowi pożyczkę 9 1/2 milionów guldenów.

Jak *Neue fr. Presse*, tak teraz i stara *Presse* wiedeńska została w Prusiech zakazana.

Austria nie chce wojny i aby jej uniknąć, oświadcza wszędzie i ciągle, że jeżeli się zbroi, to jedynie dlatego, że jej tak od Prus jak od Włoch grozi niebezpieczeństwo. Znane są dawniejsze noty, przesłane do Berlina, znane propozycje rozbrojenia, a najnowsze telegramy z Paryża donoszą, że dnia 28. kwietnia był książę Metternich u p. Drouin de Lhuys, i oświadczył mu, że Austria gotowa jest nawet i swoją włoską armię rozbroić zupełnie, jeżeli Francja zapewni rząd wiedeński iż Włochy nie uderzą na Wenecję. Takie same oświadczenie złożył hr. Mensdorff ks. Grammontowi przed kilkoma dniami w Wiedniu. Odpowiedź francuskiego rządu nie jest jeszcze znana, lecz wolno wątpić, by Francja mogła lub nawet chciała dać żądane poręczenia. Tymczasem trwają uzbrojenia dalej i wszystkie trzy w wojnie możliwej, najbardziej interesowane państwa, czynią wszelkie do niej przygotowania.

Ważną w tym względzie podaje wiadomość telegram z Florencji z dnia 30. kwietnia. Opiewa on:

Izba przyznała rządowi jednogłośnie nadzwyczajne pełnomocnictwa do postarania się o środki finansowe ku ochronie państwa. Wczorajsza *Opinione* pisze: Z powodu wyjątkowych stosunków państwa, oddali ministrowie swoje teki prezydentowi gabinetu do rozporządzenia. Lamarmora pytał Ricasolego, czy podejmuje się utworzyć nowy gabinet. Ricasoli odpowiedział, że nie nadeszła jeszcze pora do zmiany ministrów. Rząd najął parostatki narodowe do transportowania wojska.

Z Berlina donoszą, że gabinet pruski wysłał do Drezn depezę bardzo groźną, w której domaga się stanowczo rozbrojenia Saksonii. Od odpowiedzi rządu saskiego zawisłem jest, powiada depeza bismarkowska, dalsze Prus względem Saksonii postępowanie.

Odpowiedzi pruskiej na ostatnią notę austriacką nie ma jeszcze w Wiedniu. *Wes. Ztg.* podaje jednak treść tej noty, którą lada chwila hr. Werther ma wręczyć hr. Mensdorffowi. W nowej tej notcie ma hr. Bismark dowodzić nie-

ścię się wszelkiej niesprawiedliwości, i zawsze zostanie usprawiedliwiony w oczach rządu, bo rząd niezawisłość zdania uważa za występki, i stara się wszędzie zaprowadzić bezgraniczne i bezwarunkowe posłuszeństwo. Podwładny nigdzie nie znajdzie obrony i pomocy przeciwko naczelnikowi; on nie śmie nawet podnieść głosu, lecz za to staje się zupełnie niegodnym do niezawisłej czynności. Za Aleksandra I. nieukontentowanie oficerów było czasami przyczyną, że zmieniali dowódców pułku; nawet za panowania Mikołaja zdarzało się coś podobnego; dziś zaś oficerowie z grona swego nie mogą nawet wypędyć kolegi, który ich hańbi, i których tak wiele się napłodziło, osobliwie w czasie ostatniej wojny z Polską. Moskwa nie może się poszczycić oficerami swemi. Nie są oni tchórzami — lecz czyż mgzłowo na polu bitwy jest alfą i omegą dla oficera?

Czemu się oficer będzie odróżniał od prostego żołnierza?... a innych cnót oficerowie moskiewscy nie posiadają. Głupota, próżniactwo, pijaństwo, rozpusta wszelkiego rodzaju, niepojmowanie uczucia godności własnej, serwilizm, skłonność do grabieży i kradzieży, niedostatek pojęcia o obowiązkach człowieka i żołnierza — oto są cechy moskiewskich oficerów.

Jednakowość usposobienia mogłaby zrodzić koleżeństwo, jednomyślność, ale w moskiewskim wojsku i tego niema. Prawda, że nie ma takiego pułku, w którym by nie było partii przeciwnej dowódcy pułku, lub nieprzyjrzanej któremś z urzędników. Lecz te partie rodzą się nie ze szlachetnej przyczyny, nieukontentowania za nadzycia, lecz w skutek osobowości. W każdym zaś pułku są oficerowie, którzy starają się podchlebić naczelnikowi, mający nadzieję wyciągnąć korzyści z dobrych z nim stosunków. Tym sposobem w każdym prawie pułku grono oficerów jest rozdzielone na dwie partje, lecz ani jedna nie myśli o sprawie ogólnej; obiedwie mają na celu tylko osobiste korzyści, osiągnięcie osobistych widoków.

(Dokończenie nastąpi.)

właściwości twierdzeń hr. Mensdorffa, jakoby ze strony Włoch miało Austrii grozić jakie niebezpieczeństwo i żądać wyjaśnień co do tego uzbierania się Austrii, wyjaśnień opartych na faktach dowodzących, że istotnie Włochy mają zamiar zaatakować Austrię.

N. fr. Ztg. pisze, że zna plany hr. Bismarka. Dziennik ten dowiaduje się, że Prezes gabinetu berlińskiego, chce nie tylko oddać w ręce Bawarii dowództwo sił zbrojnych Niemiec południowych, ale przyrzeka dać Bawarii, w razie, jeżeli ona wspierać będzie jego zamiary, Saleburg i Tyrol.

Co do przymierza prusko-włoskiego, otrzymała urzędowa *Prager Ztg.* telegram z Wiednia, który mówi: „Pomimo zaprzeczeń *Constitutionnela* są tu w Wiedniu autentyczne dowody o istnieniu przymierza prusko-włoskiego. Pogłoski o projektach kongresu, nie mają podstawy.“

O rokowaniach prusko-włoskich w sprawie przymierza piszą z Londynu do *N. fr. Presse* pod d. 26. kwietnia, co następuje:

„Upewniamy mnie z bardzo dobrego źródła, na którym nigdy jeszcze nie zawiodłem się, że 1) do tąd nie zostały jeszcze zawarte formalny układ między Prusami a król. Włochami. 2) Poufne wezwania Bismarka, aby Włochy śmiało wystąpiły, były bardzo natarczywe. 3) Skutkiem tego udał się rząd włoski z zapytaniem do cesarza Napoleona, oświadczać, że ze swej strony jest rząd włoski gotów do działania. 4) Napoleon odpowiedział, że rządowi włoskiemu wolno zrobić co zechce, że jednak Francja ze swej strony nie wesprze w takim razie Włochy ani jednym żołnierzem, ani jednym frankiem. 5) Rząd włoski kazał w skutek tego oświadczyć Bismarkowi, że wobec takich stosunków nie może wejść w przymierze.“

O ile doniesienie powyższe jest z prawdą zgodne, nie wiemy, jest ono jednak sprzeczne z innymi najnowszymi wiadomościami, a nawet z przewodniczącą myślą artykułów półurzędowej *N. Allg. Ztg.* i francuskiego *Constitutionnela*.

Wanderer powiada w najnowszym numerze, „że po alarmujących wiadomościach o uzbrojeniu włoskich, po ogłoszeniu okólnika jen. Lamarmory, po najnowszych notach pruskich i ministerjalno-pruskich artykułach dziennikarskich, byłoby to grzechem przeciw zdrowemu rozumowi wierzyć w miłość pokoju sąsiadów z północy i południa. Jeżeli Austria teraz stawia całą swoją armię na stopę wojenną, temu nikt się przeciwzić dziwić nie może. Co do zabezpieczenia granicy włoskiej, poczynił już rząd, jak się zdaje, kroki odpowiednie, i generał Lamarmora nie powinien przeciw rządowi austriackiemu brać za złe, że kolej żelazną w Weronie wzięto pod kierunek wojskowy, albo, że na całej przestrzeni kolei żelaznej weneckiej powstrzymano wszelki ruch z wyjątkiem dwóch pociągów osobowych. Zresztą po ogłoszeniu noty okólniej gabinetu włoskiego, można być pewnym, że ze strony austriackiej pomnożone i powiększone zostaną uzbrojenia i przygotowania wojenne. Jeżeli Przymyślni sobie doświadczenia z r. 1859, przekonywali się, że 17 dni wystarczy, aby armię włoską zupełnie do boju przygotować. Atak może wyjść tak z Włoch, jak i ze strony Prus. Austria na wszystko powinna być przygotowana; powinna pozbyć się wszelkich złudzeń, tem bardziej, że na sprzymierzeńców swych związkowych liczyć nie może. Marzyciele mogą się ludzi nadzieją moralnego poparcia. Takie moralne poparcie nie daje w czasie krwawej wojny najmniejszej pomocy. Na cóż przydało się Polsee podczas ostatniej walki z Moskwą, moralne poparcie Europy? Czyż Niemcy podczas ostatniej wojny austriacko-włoskiej, której nowa edycja przygotowuje się teraz pod kierunkiem Bismarka, pomimo objawianych dla Austrii sympatyj, jakkolwiek Austrii przyniosły pomoc, czy przysłały choćby jednego żołnierza? Pomimo, że jak się zdaje średnie i małe państwa niemieckie, łączą teraz swoje interesa z austriackimi, to jednak nie należy zapominać, że państewka te, nie radeby stanowczo przeciw Prusom wystąpić. Zbyt mocno boją się one Prus.“

Zdaniem wojskowych pruskich wybuchnie wojna najdalej w połowie maja. Hessen-Darmstadt i Wirtemberg zbroją się także bardzo pospiesznie. Pod Berlinem zgromadzonych zostanie w obozie 40.000 wojska.

O zamachu na króla pruskiego, o czym wczoraj wspominaliśmy, donoszą dzienniki berlińskie, że nie był to bynajmniej zamach, lecz prosty wyryk. *Berlińska Börsen Ztg.* powiada: Wypadek mało znaczący, który się dziś wydarzył przed południem w pałacu królewskim, rozgłoszono jako zamach na życie króla. Rzecz cała na tem się zasadza, że ktoś rzucił kijem do okna, w którego stał król. Wspominamy o tem, aby zapobiedz przesadzonym pogłoskom.

Berlińska Nat. Ztg. zaś opisuje wypadek ten w sposób następujący: Wypadek, który się wydarzył dziś (w sobotę) rano, a o którym tyle fałszywych obiega pogłosek, miał się w sposób następujący: Przechodzący ulicą pod eskortą policyjną człowiek (jak mówią doktor filozofii) rzucił kijem w okno pałacu, u którego król stojąc przypatrywał się przechodzącemu oddziałowi wojska. Kij rzucony nie ugodził w okno. Człowiek ten jest w areszcie policyjnym.

W końcu dodamy, że ażo srebra podniosło się nagle na 9 od sta, a w miarę jak srebro idzie w górę a papiery rządowe spadają, idą także w górę papiery przemysłowe przedsiębiorstw prywatnych. Tak akcje kolei galicyjskiej, które już były spadły w Wiedniu na 129, podskoczyły nagle na 135, a ważną jest okoliczność, że w Berlinie stoją one lepiej niż w Wiedniu. Akcje te gdy w Wiedniu płacono po 128 i 129, stały w Berlinie na 136 do 138 zł.

Włochy. Rokowania między Włochami a Rzymem względem długu papieżkiego, za pośrednictwem Francji, trwają ciągle, ale bezskutecznie. Rzym żąda zwrotu procentów z lat 1860 do 1865, na co Włochy nie przystaną.

Rumunia. W rozruchu d. 15. kwietnia w Jasach padło ogółem wojska i cywilnych 70 w

zabitych i 170 rannych. Metropolita złożony w szpitalu pod strażą.

Z Bukaresztu nadszedł telegram z d. 28. kwietnia, donoszący, że „członkowie rządu tymczasowego, Golesko i Katarzju powrócili do Bukaresztu. Rząd jest w ciągłej obawie z powodu ustawicznych pogłosek o mającym tu wybuchnąć powstaniu na korzyść księcia-krajowca, nie mogąc jednak stropić szkodliwego spisku. Wojsko stoi w pogotowiu. Także i na Maltanach obawiają się nowych rozruchów za oderwaniem się. Jeden pułk piechoty odszedł do Fokszan. W skutek protestu moskiewskiego generalnego konzla, wystosował rumuński minister spraw wewnętrznych do niego list uprzejmy, wypierający się powodów protestu, bo nigdy nie miano zamiaru obwiniać Moskwę o popieranie powstania. — Rząd postanowił wysadzić komiśję, mającą się zająć ściąganiem podatków załegłych przy pomocy policji.“

Moskwa. Ciekawą i ważną podaje *Bresl. Ztg.* z Warszawy wiadomość. Gdy Trepow przed kilkoma dniami był w Petersburgu, przyjął go car bardzo dobrze i konferował z nim czas dłuższy. Przy tej sposobności powiedział Trepow carowi, że go usposobienie umysłowe w Petersburgu mocno niepokoi. Petersburg, mówił Trepow, wygląda teraz tak jak wyglądała Warszawa przed wybuchem powstania. Car zawiadomil o tych spostrzeżeniach Trepowa ks. Dolgoruckiego, naczelnika żandarmerji. W kilka dni po zamachu przypomniał sobie car uwagi Trepowa, przesłał mu telegramem pochwalne uznanie, i powołał do Petersburga. Zaraz potem ogłosiły urzędowe dzienniki dymisję Dolgoruckiego.

Wobec wikłających się coraz bardziej stosunków politycznych, zasługują na uwagę także gwałtowne występowanie dzienników moskiewskich przeciw Rzymowi. *Rus. Koresp.* ogłasza, że stosunki między Petersburgiem a Rzymem zupełnie zostały zerwane, miota największymi obelgami na papierze, i nazywa jego „czynności najnieprzyjemniejszymi dla Moskwy i jej cara.“

Ameryka. Spór między prezydentem Johnsonem a bezwzględni przeciwnikami byłych Południowców, trwa ciągle.

Z Nowego Jorku donoszą pod d. 18. kwietnia. „Kongres zażądał przedłożenia korespondencji z cesarzem Napoleonem, odnoszącej się do wymarszu Francuzów z Meksyku. Feniści gromadzą się ciągle wzdłuż granicy Nowego Brunswiku (posiadłości angielskiej poniżej rzeki św. Wawrzynca). Eskadra z siedmiu okrętów będzie ustawiona w krainie rybackiej. Ścisła neutralność została nakazana.“

Korespondencje Gazety Narodowej.

Florencja d. 27. kwietnia.

(AJO) Dziwne zjawiska spostrzegamy w politycznym świecie. Kiedy Prusy zbroiły się ciachaczem, krzyczyły w niebogłosy, że Austria postawiła swą armię na stopie wojennej, i że one groźną postawą sąsiadki zagnalone, musiały przedsięwziąć niektóre mało znaczące środki ostrożności. Jota w jotę widzimy dziś to samo we Włoszech. Austria, mająca z panem Bismarkiem dosyć do czynienia, nie myślała zaczepiać Wiktora Emanuela, i owszem niektórym ustępstwami, jak n. p. zniesieniem wiz paszportowych i rozszerzeniem sardyńsko-austriackiego kontraktu handlowego na całe królestwo Włoskie, chciała przekonać gabinet Lamarmory o swej życzliwości, która to życzliwość byłaby w razie wojny z Prusami gwarancją neutralności. Ustępstwa pana Mensdorffa nie bardzo przypadły Włochom do smaku. Im nie szło o mało znaczące ustępstwa, ale o jedność narodową, o Wenecję. Chcąc skoryzować z wypadków, zaczęły się zbroić z popiecchem. Austria zachowywała się we Wenecji spokojnie, jakby nie zważała na zabiegi florencyjskiego gabinetu. Lecz stan taki długo trwać nie mógł. Armia włoska koncentrowała się w niektórych punktach północnych. Austria obawiając się napadu na swe dotychczasowe posiadłości, musiała powołać pod broń urlopowanych żołnierzy, i była zagnana ezworobok wenecki opatrzyć w działa i amunicję. Urzędowe dzienniki włoskie zaczynają teraz krzyczeć na głos cały: „Austria się zbroi, Austria nam grozi, my musimy jak najprędzej postawić naszą armię na stopie wojennej, gdyż w przeciwnym razie gotowiśmy utracić Lombardję, a stolicę Włoch zamiast do Rzymu, będziemy musieli przenieść na nowo do Turynu.“ Czyż to nie to samo, co od dawna powtarza pan Bismark? Przysłać należy, że położenie gabinetu wiedeńskiego jest nadzwyczaj przykrem. Z głosów urzędowych dzienników włoskich łatwo się przekonać, że nie małe porozumienie przyszło pomiędzy Berlinem a Florencją do skutku. Kto wie czy wiadomość o sojuszu, którą w ostatnim liście podałem z wszelkiem zastrzeżeniem, nie jest faktem dokonanym. Gdyby Włochy nie miały silnego sprzymierzeńca, nie mogłyby nigdy występować tak groźnie.

Od Berlina może się na chwilę oderwać oko, bo we Florencji zawiązuje się teraz węzeł sytuacji. Zbrojenia przedsięwzięte z większym pospiechem. Na zakończenie powyższych uwag dodać mogę jako fakt, że wczoraj jeden z ministrów rzekł do pewnego generała: „Wojnę mamy pewną.“

Cóż mówią parlament? Wczoraj rozprawiano nad nowym prowizorycznym bilansem. Cała lewica chciała głosować przy tej sposobności przeciw gabinetowi. Przedłożono kilkanaście porządów dziennych, z których każdy utrzymywał, że w chwilach tak wielkiej jak dziś doniosłości, Lamarmora nie odpowiada stanowisku, albowiem w razie wojny generał nie jest zdolnym iść z ludem, a tylko lud Austrię z Wenecji może wyprzeć. Lamarmora odpowiedział: „Wojny jeszcze nie mamy, lecz jeżeli mieć będziemy, to możecie być panowie przekonani, że zajmę odpowiednie stanowisko.“

Jak widzicie, odpowiedź ministra była krótka, ale zarazem wiele dająca do myślenia. Izba nie przyjęła żadnego z przedłożonych porządków dziennych. Oświadczyła, że gabinetu zmieniać nie można. Wojna jest prawie pewną. Jest przekonanie, że w tak ważnej chwili trzeba zspokojenia wszelkich sił narodowych, wszystkich stronnictw, a zmiana gabinetu nie mogłaby jak tylko sparaliżować rozpoczęte zbrojenia.

Z Wenecji przybywa coraz więcej wychodźców. Wielu z nich chciało wstąpić do wojska. Minister wojny kazał przyjmować wszystkich.

Podezas kiedy kolonia włoska w Petersburgu nadsyła carowi adres, w którym nazywając go ojcem postępu, ubolewa nad zamachem, we Florencji przedstawia jutro dramata naszego przyjaciela p. adwokata Oskara Pio, pod tyt. *Russi e Polacchi* (Polacy i Moskale), w którym znakomity pisarz dramatyczny przedstawia parę epizodów z rewolucji z r. 1863. Dochód przeznaczyl autor dla najbiedniejszych emigrantów polskich, zamieszkałych we Florencji.

Zurych d. 26. kwietnia.

(T) Pisałem wam kiedyś o agitacji, wszczętej przez radykalne stronnictwo Szwajcarii na korzyść odmiay konstytucyjną, a przynajmniej radykalnego jej przeglądu i oczyszczenia z pozostałych zabytków średniowiecznych. Z początku agitacja zdawała się być dość silną, dziennikarstwo było obudzone ze zwyczajnego letargu i bardzo żywo zajmowało się tą kwestją; zaczęto zbierać podpisy na żądanie zwolania Izby nowych. Ale wszystko to zaczęło się tylko, powoli uspienie owładnęło inicjatywę i dzisiaj tyle z tego zostało, ile nad jeziorom Alpejskiem z mgły rannej ku wieczorowi zostaje.

Kiedy Europa cała uzbraja się aż do zębów, i wszystkie państwa oglądają się na swoje granice, jedne w obawie o ukrócenie ich, inne w łakomych zamiarach na rozszerzenie, Szwajcarya jedna żyje bez troski, i ani zamarzy o przygotowaniu wojennych. Wojna jest dla niej tylko rzeczą ciekawą, granice jej są świętymi. Bo też godne są uszanowania granice, pokryte śniegiem alpejskim.

Z rzeczy tutejszych, które was mogą zająć, donoszę wam chyba o świeżych procesach w Genewie, z powodu naruszenia własności literackiej. Wiadomo, że nigdzie własność literacka nie jest tak zabezpieczoną jak we Francji. W r. 1864 Francja zawarła ze Szwajcaryą traktat, obwarowujący wzajemnie własność autorską; ale traktat nie mógł przewidzieć wszelkich okoliczności, towarzyszących naruszeniu własności, był nieco za ogólny, miał zatem własność elastyczną rozciągania się i ściągania wedle widoku osób interesowanych.

Pomiędzy nowymi artykułami do konstytucji szwajcarskiej, podanemi w tym roku przez Radę związkową do zatwierdzenia narodowi, był także artykuł, orzekający bezwzględne uszanowanie dla własności autorskiej. Ale wszystko zostało odrzuconem, a więc i ten artykuł także. To jeszcze bardziej zrobiło niejasnym stanowisko własności autorskiej. Gazeta genewska *La Nation* drukuje w fejtletonie powiatkę francuskiej fejtletonisty p. Angu, pod zmienionym tytułem i ze zmienionem czy opuszczonem nazwiskiem autora. To już kradzież za gruba. P. Angu wytacza proces. Dyrektor teatru genewskiego ogłasza pierwsze przedstawienie nowej sztuki dramatycznej: *Heloise Paranoquet*, której autorem jest obywatel francuski. Agent stowarzyszenia dramaturgów francuskich przypomina dyrektorowi, iż nie ma prawa przedstawiać tej sztuki przed wejściem w umowę z jej autorem, i powołuje się na traktat z 1864 roku. Pan dyrektor pamięta przedewszystkiem o odrzuceniu przez naród artykułu o własności autorskiej, nie wchodzi w umowę z autorem i nie cofa przedstawienia, — ztąd powstaje drugi proces. Te procesa, nieskończone dotąd, samo przez się nie są zbyt ciekawe, ale mają to wielkie znaczenie, iż zwracają uwagę ogólną na kwestję własności literackiej, i można być pewnym, iż Szwajcarya bardzo prędko przystanie na radykalne zmiany pod tym względem. Kiedy to piszę, przychodzi mi na myśl stan własności literackiej u nas.

Zaprawdę, u nas literaci odgrywają rolę lazarzonów, i możnaby się szeroko rozpaść o podobieństwo pomiędzy temi dwoma klasami ludzi. U nas pojęcie o literacie na mocy pokrewnej idey nasuwa natychmiast pojęcie o dzinawych bótach i wytartych łokciach. Człowiek, wstępujący w ten zawód, uważa się za straconego dla pozycji materialnej. Jest dużo motywów, usprawiedliwiających to mniemanie, ale bez zaprzeczenia jednym z główniejszych jest to brak gwarancji dla własności autorskiej; rzucenie nieszczęśliwych autorów na pastwę księgarzom i dyrektorom teatrów. Wielka szkoda, że kwestją stowarzyszenia pisarzy nie jest u nas dotychczas należycie poruszona i wcielona.

Kronika.

— Członkami nowej rady miejskiej zostali obrani większością głosów podług porządku alfabetycznego: Panowie: Adamski Franciszek, Baczewski Józef Adam, Blechschmidt Karol, Boeckowski Kasper, Bogdanowicz Antoni, Boziewicz Norbert Antoni, Bruchalski Antoni, Caliga Karol, Chilinski Antoni, Czermynski dr. Ignacy, Darowski Mieczysław, Dubs Marek, Dymet Michel, Dąbkowski Leon, Dąbrowski Wacław, Engel Józef, budowniczy, Formanios ks. Michał, Gall Samuel, Glowacki Feliks, Gnoiński dr. Michał, Gebarzewski dr. Dominik, prawnik, Halski Antoni, Heschels Mojżesz, Hillich Krzysztof, Hochfeld Joachim, Hoffmann dr. Kornel, Iskierski Konstanty, Jablonski Kajetan, Jürgens Józef, Kirschner Antoni, Kohman Antoni, Kolischer Józef, kupiec, Kolischer dr. Juliusz, Kolischer dr. Józef, prawnik, Kozaryski Jan, Kruk Jan, Krzczunowicz Korpel, Kusché Antoni, Landesberger dr. Maksimilian, Legade Jan, Lewakowski dr. Tytus, ewakowski Ignacy, Maciejowski dr. Feliks, Maciejo-

wski ks. prowincjał Modest. Madejski dr. Marcell. Mańkowski Adolf, Maniecki Wojciech, Mikuliński Antoni, Milleret dr. Józef, Miłazewski Ignacy, Motylewski Klemens, Młocki Alfred, Mülling Gabriel, Nowiński dr. Seweryn, Natkes dr. Izrael, Orzechowicz dr. Andrzej, Patraszewski Jan, Pfeiffer dr. Emil, Popowicz Franciszek, Rawski Wincenty, Rajski dr. Tomasz, Rechen dr. Adolf, Rodakowski dr. Zygmunt, Romaszkan ks. kanonik Grzegorz, Rothländer Leopold, Rucker Zygmunt, Rüssmann Leib, Sanciewicz Józef, Schapira Gedalie, Schie Ferdinand, Schimser Leopold, Schubert Karol, Schumann Jan, Schumann August, Sidorowicz Stanisław, Solecki ks. kanonik Łukasz, Spausta dr. Damian, Starzewski dr. Tadeusz, Stiller Bonifacy, Straszak Łukasz, Szemielowski Julian, Szewczyński Hilary, Ślaski Ignacy, Świetlik Franciszek, Towarnicki Jan, Turasiewicz Tomasz, Turasiewicz Romuald, Tustanowski dr. Michał, Wajda Piotr, Weinreb dr. Adolf, Wiczyński Jan, Wicher Gustaw, Wild Karol, Winiarz Edward, Witz dr. Herman, Wnękiewicz Franciszek, Zieliński Józef, Zaak Wincenty, Żelichowski Jan, Żółkiewski Zygmunt.

Jako zastępcy w razie ubytku członków wejdą do rady z kolei wedle liczby otrzymanych głosów: w miejsce radnych wyznania chrześcijańskiego: Panowie: Tomanek dr. Józef, Lewartowski baron Henryk, Kisielka Karol, Klein Jan, Smolka dr. Franciszek, Miłazewski Adam, Ostrowski Józef, Mikolasch Piotr, Mięczyński Piotr, Hefera Robert, Baumgarten August, Wiedeń Józef, Leitner Adolf, Ehrbar Karol, Dr. Krzczunowicz Piotr, Stromenger Jan, Poremba Michał, Dittlich Wilhelm, Sidorowicz Józef, Pietzsch Karol, Jasiński Aleksander, Baarowicz Wincenty, Karankiewicz Jan, Komora Karol, Wiszniowiecki Tadeusz.

W miejsce radnych starozakonnych: Panowie: Höningmann dr. Oswald, Loewenstein Bernhard, Blumenfeld dr. Emanuel, Mieses Abraham Ozyasz, Buber Salamon.

W sprawie remonstracji szczupłej frakcji krakowskich mieszczanów przeciw uchwałom sejmu krajowego, odegrała oprócz Czasu nader pocieszającą rolę także Krak. Ztg. Wspomniawszy w nr. 98 z 28. kwietnia o artykule Gaz. Nar. pod napisem „Czas i podział Galicji“, pocieszała się w miejsce całej odpowiedzi tą nadzieją, że będzie mogła w najbliższym czasie dowiedzieć naocznie, że „owa garstka“ mieszczan krakowskich, wspomniana przez Gaz. Nar., „wzrosła w znakomitą liczbę i w Wiedniu znajduje może wysłuchanie“. Pisząc te uwagi, sprzeczne z zapatrywaniem rządu, wypowiedzianem przez komisarza rządowego, ani nie przypuszczała nieomylna Krak. Ztg., jak się w swych rachubach grubo pomyli; „owa garstka“ stopniała bowiem ze szczerem, a nadto zamiast zaimponowania, uznała za stosowne usnąć się zupełnie, i pozabawiła Krakauerkę tyle upragnionego dowodu przeciw Gaz. Nar. W następnym też numerze z dn. 30. kwietnia zdawała Krak. Ztg. sprawę ze zgromadzenia, odbytego dn. 29. kwietnia, już w zupełnie innym tonie, zdradzającym smutne rozczarowanie z powodu, że zamiast „znakomitej liczby“ za pozostawieniem Komisji namiestniczej w Krakowie, pokazała się bardzo przeważna większość zdrowo i patriotycznie myślących obywateli, wyznających zasadę, iż przeciw uchwałom sejmu, wolno obranego, nie godzi się remonstrować pojedynczym obywatelem i do tego w sposób, najzupełniej sprzeczny z zasadami konstytucyjnymi, — i że zamiast udawać się z rekryminacjami do rządu, postanowiono interes miasta powierzyć opiece Wydziału krajowego, i prosić, aby Wydział zajął się podniesieniem uniwersytetu, szkoły technicznej i t. p., jako nierównie skuteczniejszej środków podniesienia zarazem i dobrobytu miasta Krakowa, jak pozostawienie tam Komisji Namiestniczej.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów 26. kwietnia. (Sprawozd. tygodni. Gaz. Lwowski.) Zimno, jakie mieliśmy na początku ubiegłego tygodnia, zmieniło się w najniekiedyjszą pogodę, a tem samem bynajmniej nie zaskodziło zasiewom. W Galicji wschodniej, handel zbożowy w sprzedaży cząstkowej popadł prawie w zupełną stagnację, gdyż zboże potrzebne dla obwodów, dotkniętych niedostatkami, dostarcza filia banku anglo-austriackiego, na rachunek której nadeszło około 9,000 cetrn. zboża, a po „zeby konsumcji“, zresztą bardzo małej, pokrywała w części dowozy z dalszych stron i partje nadesłane na targowice. Ponieważ w tygodniu ubiegłym było za mało koni do przewozu zboża, nadesłanego koleją żelazną, ceny przewozu podniosły się, na co wplynęła także niepomyślnie i ta okoliczność, że trudniący się przewożeniem szyn dla kolei lwowsko-czerwonowieckiej, wzięli na siebie zobowiązania, które obecnie nie pozwalają im czem innem konie zatrudniać. W Galicji zachodniej wywóz żyta i pszenicy ustął prawie zupełnie z powodu wysokich żądań ze strony właścicieli i tylko kilka bardzo małych transportów wywieziono do Krakowa. Natomiast stosunki polityczne sprzyjają wywozowi owsa do Prus, i po wyjeździe też cenach wywieziono do Myśłowic z Bochni około 1300 korey, z Słotwiny 1100 korey, a z Tarnowa jeszcze większą partję. Popyt na ten artykuł byłby jeszcze znaczniej, gdyby nasi komisarze mieli więcej ufałości. We Lwowie w tygodniu ubiegłym handel mało był ożywiony. Cenniejsze gatunki pszenicy płacono po 8 zlr. 60 do 90 ct., jęczmień posznkiwany do browarów dowożą z dalszych stron i gatunki wagi 144 funt. płacono po 5 zlr. 25 ct. Na żyto nie było popytu i płacono korzec mniej-więcej po 6 zlr. Ceny owsa nie zmieniają się i tylko brak popytu jest powodem, że się nie podnoszą. Gatunki 89 funt. płacono po 2 zlr., a 100 funt. po 2 zlr. 95 ct. Wyrobów mącznych najwięcej nadsyła do Lwowa młyn parowy w Przemyslu, nowo w ruch puszczony. Dla ułatwienia dowozu piwa z zakładu p. Jana Götzta w Okocimie, administracja kolei przesyła osobne dwa wozy tak, aby piwo, przesyłane w nich do Lwowa, nie traćło na wartości w skutek wpływu powietrza podczas upałów. Piwa okocimskiego nadchodzi do Lwowa przeszło 1000 wiader miesięcznie i popyt zwiększa się coraz bardziej.

Wiedeń d. 30. kwietnia. Na dzisiejszy targ przypędzono z Galicji 190, z Węgier 1600, z Arcyksięstwa 547 wołów. Cena galicyjskich 23—24 zlr., węgierskich 23—23 1/2 zlr. za cetrnar. — Na liwerunek do Czech kupiono tutaj i w Lipniku 580 wołów. Spodziewamy się temi dniami, a może jeszcze dzisiaj wielkiego liwerunku dla armii; dużo liwerantów tutaj czeka i podaje oferty.

Z powodu tutejszej wystawy rolniczej, odbędzie się targ, na d. 14. maja przypadający, już d. 12., a targ, na d. 22. maja przypadający, odbędzie się już d. 18. maja. J. Krzysztofowicz.

Galicyjska kasa oszczędności we Lwowie. Stan ksiąg był z dniem 31. marca 1866 r. 2,967,552 zlr. 36 ct. Od 1. do 30. kwietnia 1866: zwrócono 703 stronom 90,204 zlr. 25 „ włożyło 772 stronom 75,109 „ 7 „ ubyło więc 15,095 „ 18 „ Zatem dnia 30. kwietnia 1866 był ogół wkładów 2,952,457 „ 18 „

Ostatnie wiadomości.

Powyżej w Przeglądzie pol. podana wiadomość o nadzwyczajnym pełnomocnictwie, które parlament włoski dał rządowi w sprawach finansowych, jest najważniejszą, a nadto faktyczną wiadomością; tudzież ogłoszone w Wiener Ztg. przyjmowanie lekarzy do nadzwyczajnej służby w szpitalach wojskowych. Reszta wiadomości, które znajdujemy w najświetniejszych dziennikach, są to tylko albo pogłoski, albo pół na prawdzie a pół na domyśle polegające doniesienia. Podajemy tutaj te doniesienia, charakteryzujące na każdy sposób sytuację, już prawie w najwyższym stopniu naprężoną.

Presse podaje pogłoskę, która z wielką pewnością, że w poniedziałek rano przybył z Paryża kurjer z własnoręcznym listem Napoleona do Najj. Pana. Podobna pogłoska rozeszła się była już przed kilku dniami, ale same dzienniki ją wnet zbiły, a ministerjalna Oester. Ztg. podaje nawet, że i gabinet francuzki nie nadesłał do Wiednia żadnego oświadczenia, w którymby rzęczył, iż Włochy nie zaatakują Austrii. Dalej podaje Presse telegram z Berlina d. 30. kwietnia, według którego, Prusy odpowiedziały d. 29. na ostatnią notę austriacką, z d. 21. W głównym ustępie tej odpowiedzi kładzie gabinet pruski nacisk na solidarności interesów pruskich z włoskimi. Na austriackie propozycje rozbrojenia, Prusy odpowiadają wymijająco. Nadto telegram ten donosi, że rokowania Prus z specjalnymi wysłannikami rządu włoskiego trwają ciągle.

Neue fr. Presse podaje telegram z Paryża d. 30. bm., według którego obiegają tam pogłoski o usiłowaniu, których celem jest, sprowadzić równoczesne rozbrojenie Włoch i Austrii; Anglia i Moskwa robią staranie około zachowania pokoju; a spodziewana na jutro (czwartek) mowa ministra Rothera ma opiewać pokojowo. Z Berlina zaś donoszą do tego pisma o pogłosce, że w Koblenji ma się zjechać Napoleon z królem pruskim.

Do Morgenpost telegrafują z Paryża pod d. 30. kwietnia: „Poseł austriacki komunikuje się nieustannie z Wiedniem drogą telegraficzną, i konferuje ciągle z p. Drouinem, który niemniej często pracuje z posłami Prus i Włoch. Hr. Arese przybył przed dwoma dniami z Florencji, i wrócił tamże dzisiaj z własnoręcznym listem Napoleona do Wiktora Emanuela. Napoleon pracuje prawie bez przerwy w swoim gabinecie, i stał się prawie niewidzialnym dla dworu. Jeszcze nie wszystkie nadzieje zachowania pokoju stracone.“

Z Paryża donoszą do Indep. belge z d. 30. kwietnia prawie na pewne, że w razie wybuchu wojny, Francja tylko w tym razie wystąpi z interwencji, gdyby Austrija przekroczyła Mincion. We Francji Włochy są w tej chwili niepopularne z powodu sprzymierzania się ich z Prusami. Ks. Metternich uzalał się u cesarza na ostatni artykuł Constitutionnela.

Gazeta Kol. z d. 1. bm. podaje jako wiadomość pewną, że poseł pruski w Dreźnie zażądał objaśnień, dlaczego Saksonia się zbroi. To już pewna i wiadoma; ale nie wiadomo, na czem opiera Gaz. Kol. dalsze doniesienie, że Austrija zażądała od Bawarii objaśnień względem jej uzbrojeń, gabinet bawarski wyjaśnił tych odmówił, tudzież, że Bawaria jest w porozumieniu z Prusami.

Donosiliśmy już, że Prusy wezwały Saksonię do rozbrojenia. Domyślają się, że gdy Saksonia odpowie odmownie, Prusy zajmą Saksonię i tem samem rozpoczną wojnę. Tymczasem urzędowy Dresd. Journal zbija jak najwyraźniej „tendencyjne doniesienia alarmujące“ o mniemanym zbrojeniu Saksonii. „W tem wszystkim jest tylko tyle prawdy, że ostatnimi dniami powołano kompanie sanitarną na coroczne zwykłe ćwiczenia. W doniesieniach o powołaniu rezerwy nie ma ani słówka prawdy.“ Czy Prusy zadowolnią się podobnym oświadczeniem. Wątpimy.

Wczorajsze doniesienie Debatty, że Prusy starają się rozbić jedność średnich państw niemieckich odciągnięciem Badenu, sprawdza się. Były badeński minister spraw zagranicznych, hr. Roggenbach, stronnik Prus, wyjechał dnia 26. kwietnia do Berlina, aby naradzać się względem pruskiego projektu reformy Rzeszy. Słychać, że hr. Roggenbach ma napowrót otrzymać tekę spraw zagranicznych Badenu.

Dzienniki francuzkie i angielskie prawie bez wyjątku są za utrzymaniem pokoju, i dla tego uderzają na Austrię, że pierwsza ogłosiła, iż się zbroi przeciw Włochom Godne w tej mierze uwagi to, że przez cały czas sporu z Prusami giełdy nie były zatrzwożone, i poploch wszczął się dopiero, gdy powstała możliwość wojny Austrii z Włochami.

Ministerjalne pisma pruskie, szczerują w sposób najohydniejszy przeciw Austrii. Ostatnia N. A. Ztg. wskazując na stanowiska protestantów w Austrii, podlega fanatyzm protestancki Rzeszy. Organ hr. Bismarka zapominał, że dopiero kilka lat temu, jak bagnety pruskie pędziły w Poznanskiem działy polską katoliczką na katechizację luterską w języku niemieckim. Słychać, że p. Bismark zamysłła uczynić następstwa ludowi pruskiemu i wkrótce dotyczące reskrypta będą ogłoszone.

Uderzającą jest ta kolizja, że ostatni artykuł Constitutionnela był napisany właśnie owego dnia, kiedy na dworze paryzkim musiano już mieć wiadomość o florentyńskiej radzie ministrów, na której rozporządzenia wojenne za padły. Nie podlega prawie żadnej wątpliwości, że Francja idzie w porozumieniu dyplomatycznym z Włochami i Prusami, chociaż zachowuje neutralność w akcji. Bardzo słuszną uwagę robi też dawniejszy minister belgijski, p. Dechamps, w nowej swej broszurze: „Ani w Berlinie, ani w Wiedniu nie należy szukać odpowiedzi na to złowroge pytanie: czy się spełnią dumne zamiary Francji? W Paryżu tylko mogą dać na to odpowiedź. Jeżeli cesarz życzy sobie i dąży do pokoju, jeżeli stałe postanowił zachować rzeczywistą neutralność, jeżeli w Wiedniu i Berlinie są o tem przekonani, — jednym słowem, jeżeli nie ma żadnego sojuszu, wówczas nie przyjdzie do żadnej wojny.“ Ze Francja skłania się ku stronie prusko-włoskiej, pokazuje się także z dziennika Pays, który równie jak Constitutionnel jest półurzędowym.

Wiadomości o zbrojeniu się Włoch nadchodzą ciągle. Pisma włoskie nie zachowują ruchu wojska w tajemnicy, i owszem niejako ostentacyjnie je podają. Od wód greckich aż po wybrzeża austriackie na Adriatyku siły morskie Włoch zajęły wszystkie ważne punkta. Z Paryża donoszą, że rząd włoski zakupił od Stanów Zjednoczonych znaczną ilość karabinów, i w Anglii zakupuje od bawonczych dwa okręta wojenne.

Wiener Ztg. podaje wezwanie do lekarzy, aby wstępowali do służby wojskowej, czy to stale, czy tymczasowo.

Doktor medycyny i chirurgii zarazem, otrzymał stałą posadę i nie będą żądać od niego trzymiesięcznej próby. Jeżeli przekroczył już lat 32, to może być tylko czasowo przyjęty t. j. na czas potrzeby. Jeżeli jest żonaty, to w razie otrzymania stałej posady powinien przepisać kaucję żony, w razie pomieszczenia na czas potrzeby, ma złożyć rewers, iż żona zrzeka się prawa do pensji.

Kto tylko jest doktorem medycyny a nie chirurgii, może być tylko w szpitalach polowych pomieszczony czasowo jako nadlekarz, jeżeli żona jego zrzecze się prawa do pensji. Te same przepisy odnoszą się do magistrów i patronów chirurgii, którzy kompetować będą o posady podlekarzy.

Podlekarze przy nominacji, otrzymują gratyfikacji 140 zlr., nadlekarze 200 zlr., oprócz tego cały dodatek przepisany dla wykwipowania się.

Doktorowie i chirurdzy mogą także w szpitalach zwyczajnych pomieszczeni być za dniem wynagrodzeniem 5 zlr. i 3 zlr. i otrzymają pomieszkanie. W razie, gdyby umarli w skutek swej służby, żony ich i dzieci otrzymają gratyfikację.

Przy obsadzeniu posad cywilnych, lekarzy, co służyli w polowych szpitalach, będą przed innymi uwzględnieni. Prośby z załączeniem dokumentów mogą być do ministerstwa wojny, 14 oddział, lub do piątych oddziałów komend jeneralnych podawane.

Także i aptekarze cywilni będą angażowani, a udawać się mają z prośbami do Militär Medicamenten-Direction w Wiedniu, lub do Medicamentendepots w krajach koronnych.

Telegramy Gazety Narodowej.

Florencja dnia 1go maja. Senat przyjął wniosek ministerstwa finansów (uchwalony wczoraj w Izbie niższej), aby umocować rząd do przedsiębrania potrzebnych dla obrony kraju środków finansowych.

Berlin dnia 2. maja. Norddeutsche Allg. Ztg. oświadcza urzędowym tonem: W skutek uzbrojeń Saksonii polecono posłowi pruskiemu w Dreźnie, żądać ustnie urzędowego wyjaśnienia. Gdyby takowe było niedostatecznym, ma zapowiedzieć stanowcze ze strony Prus kroki.

Kreuztg. pisze: Jak słyszemy, mają w najkrótszym czasie sbrojenia pruskie przybrać szersze rozmiary.

Zeidlers Correspondenz pisze: Na austriacką depezę z dnia 26. kwietnia, posłowi pruskiemu w Wiedniu, baronowi Werther, przesłano telegramem polecnie, oświadczenia w Wiedniu, iż przy tak zmienionych okolicznościach, Prusy nie przyjmują propozycji austriackiej. Depeza sama, na piśmie, dojdzie jutro do wiadomości rządu austriackiego.

Dnia 30. kwietnia r. b. odbyło się XVII. losowanie obligacji lwowskiego funduszu indemnizacyjnego, i wyciągnięto następujące kategorie obligacji i numera: 41 sztuk po 50 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 270 296 293 451 846 1148 1395 1471 1706 1900 2377 2526 2829 2856 3143 3166 3230 3388 3466 3482 3650 3701 4136 4196 4479 4614 4674 4713 4835 4900 4928 5063 5275 5291 5385 5404 5521 5601 5844 5850 5859. 187 sztuk po 100 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 523 639 676 736 884 2033 2141 3248 3438 3495 3571 3618 4611 4987 5266 5575 5584 5768 5863 5976 6314 6333 6439 6994 7685 7707 7708 7737 7763 8003 8083 8256 8257 8487 8528 9041 9078 9165 9449 9547 9943 9969 10069 10095 10328 10715 11281 11802 12047 12178 12192 12749 12850 14095 14188 14204 14453 14455 14561 14800 14830 15026 15032 15087 15314 15411 15979 16041 16089 16153 16189 16572 16762 17145 17650 17895 17964 17975 18168 18303 18515 18668 18957 19117 19152 19491 19540 19755 20174 20178 20226 20311 20468 20505 20780 22920 21008 21072 21121 21144 21145 21183 21620 21829 21862 22130 22355 22364 12560 22612 22654 22675 22823 22879 23238 23280 23457 23462 23505 23746 23919 23944 24252 24351 24397 24572 24844 24911 24904 25008 25109 25357 25380 25574 25576 25572 26063 26227 26321 26358 26768 26789 27208 27281 27325 27781 27807 27836 27946 28413 28516 28999 29016 29291 29327 29349 29497 29505 29611 30184 30222 30283 30454 30475 30513 30579 30688 30886 30912 31098 31257 31297 31307 31546 31653 31763 31788 32033 32050 32100 32179 32202 32263 32266 32282 32379 32410. 53 sztuk po 500 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 251 373 389 463 483 625 744 928 1080 1774 2257 2281 2317 2443 2662 2806 2813 2851 3191 3242 3323 3412 3449 3587 3670 3744 3982 4007 4175 4454 4478 4510 4746 4776 4942 4989 5316 5514 5697 5714 5758 5924 6052 6143 6162 6478 6543 6742 6964 7044 7171 7183 7705. 165 sztuk po 1000 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 98 232 299 493 663 677 719 772 1194 1231 1305 1335 1342 1554 1882 1984 2137 2480 2520 2534 2801 2827 2968 3508 3723 3906 4284 4327 4338 4562 4662 4693 5029 5217 6230 6632 6700 6806 6990 6992 6996 7008 7201 7202 7340 7468 7863 7970 7984 8433 8455 8503 8762 8859 9042 9202 9450 9516 9603 9789 9797 9844 9297 9385 10095 10436 10470 10574 10629 10876 11066 11083 11713 11885 11944 11950 12177 12261 12341 12576 12626 12732 12738 12876 15102 13203 13216 13719 13924 13999 14011 14496 14477 14045 15128 15202 15298 15441 15832 15999 16017 16196 16396 16554 16668 17100 17399 17476 17693 17757 17991 17952 18015 18115 18833 19250 19694 19739 19982 20117 20065 20096 20509 20710 21214 21306 21525 21581 21670 21732 21749 21750 22008 22244 22297 22966.

22967 23060 23323 23480 23506 23683 23950 23972 24023 24245 24361 24612 24658 24687 24845 25008 25046 25058 25079 25127 25147 25158 25247 25493 25564 25602 25650 25733 25740. 8 sztuk po 5,000 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 39 238 274 352 548 761 780 1545. 8 sztuk po 10,000 zlr. m. k. z kuponami: Nr. 91 236 785 790 971 1485 z częścią kwota 8,550 zlr. Nr. 1787 1838 nakoniec 19 sztuk lit. A. nr. 849 a 2,600 zlr., nr. 1113 a 1,100 zlr., nr. 1277 a 4,260 zlr., nr. 1480 a 6 100 zlr., nr. 1679 a 50 zlr., nr. 2354 a 100 zlr., nr. 2548 a 800 zlr., nr. 4320 a 50 zlr., nr. 4603 a 5,600 zlr., nr. 5179 a 50 zlr., nr. 5671 a 250 zlr., nr. 5822 a 50 zlr., nr. 5834 a 300 zlr., nr. 5973 a 50 zlr., nr. 6295 a 50 zlr., nr. 6373 a 100 zlr., nr. 6480 a 100 zlr., nr. 6753 a 600 zlr., nr. 6850 a 100 zlr. Cała wylosowana suma wynosi 354,010 zlr. m. kon. albo 371,710 zlr. 50 c. w. a., z której 10 zlr. m. k. czyli 10 zlr. 50 c. w. a. będą pokryte z dotacji heizkiej.

Powyzsze obligacje wyplacane będą gotówką w przypadających za to w austriackiej walucie kwotach, zaczawszy od 1. listopada 1866 roku w c. k. kasie funduszu indemnizacyjnego we Lwowie z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

W ciągu miesiąca sierpnia, września i października 1866 będzie eskontować te wylosowane obligacje także c. k. uprzyw. austr. bank narodowy w Wiedniu.

Przyjechali do Lwowa d. 30. kwietnia. Pp. Pirogow z Kijowa, Chądziński Ig. z Dohego, Udrycki A. z Mostów wielkich, hr. Wurmbrand W. z Brzeżan, Osmiatowski S. z Janczyna, Wysocki F. z Hrehorowa.

Wyjechali ze Lwowa d. 30. kwietnia. Pp. Bibulowicz J. do Kapusciucic, Hoppen M. do Kozłowa, Krzysztofowicz F. do Trybnowic, Paszkowski F. do Krakowa, Stecher J. do Turyni, Szumanczowski L. do Czulic, Wasilewski T. do Sienkowa.

Table with columns: Kurs lwowski, Daję, Zdaję, w. a., zlr./ct., w. a., zlr./ct. Includes entries for Dukat holenderski, Dukat cesarski, Moskiewski półimperjal, Moskiewski rubel srebrny, Moskiewski rubel papierowy, Pruski talar kur., Galic. listy zast. w. a., Galic. listy zast. m. k., Galicyj. oblig. indem., Pożyczka narodowa, Akcje kolei żel. gal.

Table: Telegrafowany kurs wiedeński. W. A. z dnia 1. maja. Includes entries for Oblig. długu państ. 5%, Pożyczka nar. 1854 5%, Losy z r. 1860, Akcje banu nar. za 1000 gl., Towarzyst. kred. na 200 gl., Londyn 100 fnt. szterlingów., Kuchta cesarskiej sztakna., Srebro za 100 gl. w. a.

Table: Wiedeń 30. kwietnia. Includes entries for 5% Metaliki na wal. austr., Pożyczki narod., Metaliki na m. k., Ohl. ind. niż. austr., węgierskie, chor. i sław., galicyjskie, bukowińskie, siedmiogr.

Table: Akcje banków i przemysłu. Includes entries for Banku narod. austr., anglo-austr., Zakładu kredytowego, Kolei póln. Ferdynanda, galicyjskiej, czerniowiec z wpl. 65%.

Table: Pożyczki loteryjne. Includes entries for Oblig. gal. pożyczki głodowej z r. 1866, Losy pożyczki z r. 1839, 1854, 1850, 1854, srebrnej z r. 1864, kredytowe, ks. Esterhazego, ks. Salm., hr. Palfy, ks. Klary, hr. St. Genois., masta Budy, ks. Windischgrätz, hr. Waldstein, hr. Keglevich, Rudolfa.

Table: Kurs zagraniczny (3-miesięczny). Includes entries for Augsburg 100 zlr. nr., Frankf. n. M. 100, Hamb. 100 mark., Londyn 100 fnt., Paryż 100 frank., Warszawa 28. kwietnia, Półimperjal, Listy zastawne III. ok., kupon., Akcje kol. żel. war.-wied., war.-bydg., Paryż 30. kwietnia, Renta 3%.

Wody mineralne, świeże, naturalne, krajowe i zagraniczne, poleca po cenie stale umiarkowanej

F. W. KRÓLIKOWSKI pod l. 804 1/2.

Zamówienia z prowincji uskutecznią szybko i niepoliczona opakowania tylko własny koszt paczki.

Wies, 3 mile od Sta... nislawowa położona w do... 2335 1-1

Na wystawie światowej... PASTA do ZĘBÓW i WODA do UST... 1006 44-48

HOTEL „Englischer Hof“ w Wiedniu... Anton Czernek... 2336 1-4

Podziękowanie... Julia z Czyżen hr Ostrorog

SLAWNY BALSAM VETORINIEGO.

Ten niezrównany, przez różne Towarzystwa uczono aprobowany i dla zadziwiającej sku... Flakon balsamu kosztuje 1 złr 50 centów.

Skład główny utrzymują: W Aradzie J. Szarka, Karol Ring i J. Tedeschi, w Altonie Priester, w Baja Bart... 1271 7-0

PP. przedsiębiorcy, którzyby sobie życzyli mieć ten balsam w swoim składzie... 1271 7-0

Zakład zdrojowy SZCZAWNICY.

zapatrzone we wszystko, co dla wygody Szanownych gości jest potrzebnem... z dniem 20. maja 1866 r.

Kąpiele siarczane w LUBIENIU

trzy mile od Lwowa, a jedną milę od stacji kolei żelaznej w Gródku oddalone, otwarte będą dnia 20. maja 1866.

K. BOGDALSKI poleca swoją nowo otwartą pracownię SUKIEN Damskich... 2291 3-4

NOŻYCE prawdziwe angielskie... FR. POPOWICZA pod l. 361 2304 3-3

Kąpiele w Gleichenbergu w Styryji. Otwarcie sezonu 1. maja.

Kąpiele te położone są w bardzo rozkosznej okolicy w przyjemnym klimacie... Zetyce przysposabia warzelnik z Appenzelu.

Zamówienia wód mineralnych (Konstanzquelle, Klausnerquelle i Johannisbrunnen) przyjmują podpisana dyrekcja... 2264 2-4

Direktion des Gleichenberger Actien-Vereines in Gratz.

MOLLA PROSZKI SEIDLITZKIE. Wyszczególnione medale nagrody na parzyście wystawie... 1866

Proszki z powodu swej wypróbowanej skuteczności, zajmują pomiędzy rozmaitymi środkami... 1054 76-104

- SKŁAD TEGO PROSZKI UTRZYMUJĄ: we LWOWIE aptek. Piotr Mikolasek, A. Berliner, Zygmunt Rakor, Kleina Wwa i Gebhardt. W Białej Keler apt. J. Berger...

Prawdziwy olej tranowy z wątroby miętusowej, najczystszy i najskuteczniejszy gatunek tranu lekarskiego z Bergen w Norwegii... 1054 76-104

Sezon 1866. Główna rozsyłka Sezon 1866.

naturalnych wód mineralnych i wyrobów źródłanych. Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić, iż nasz skład w Wiedniu znajduje się... 2249

Dzierżawy

od 100 do 400 morgów ziemi z gorzelnią lub bez rolkowej, z obławami, zaraz do wzięcia. Adres pod cyfrą J. D. poczta Olszanica. 2300 (1-3)

BALSAM BETULINO

ożywiający i wzmacniający zarodki włosów, którego używanie uchyla po 8 dniach zupełnie wypadanie włosów... Dostać można we Lwowie w aptece A. Berlinera dawniej Lanerego.

Dra Kartscha

Poradnik lekarski w chorobach wewnętrznych, podług najnowszych badań i doświadczeń medycznych, jest w każdej księgarni do nabycia... 1315 30-30

BRZYTWY

prawdziwe szwajcarskie z osobnemi ostrzami do wkładania. Główny skład na całą Galicję wyłącznie otrzymał magazyn Bonifacego Stillera we Lwowie... 1061 9-12

Wies w obwodzie

Stanisławskim położona, milę jedną od stacji kolei oddalona, nad spławną rzeką - mająca 200 morgów pola ornego dobrej gleby, 100 morgów paswisk, 900 morgów lasu... 2334 1-1